

DOSAR NR. 2511/2/2019

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 520
Ședința publică de 2 octombrie 2019
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE: CORINA PODARU
GREFIER: MIHAELA BĂLĂ

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ promovate de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în sector 3, București, str. Matei Basarab nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâțul IORDĂNESCU EUGEN, cu domiciliul în Sibiu,, județul Sibiu, și cu domiciliul ales la Cab. Av. cu sediul în Iași,, județul Iași, având ca obiect *constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008)*.

Dezbaterile asupra fondului au avut loc în ședința publică din data de 11 septembrie 2019, fiind consemnate în încheierea de ședință publică de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când Curtea, pentru a da posibilitatea părților să formuleze concluzii scrise și având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 25 septembrie 2019 și la 2 octombrie 2019, când, în aceeași compunere, a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, la data de 02.05.2019, sub nr. 2511/2/2019, reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a chemat în judecată pe pârâțul IORDĂNESCU EUGEN, solicitând instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, în baza documentelor existente la dosar, să constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul IORDĂNESCU Eugen, născut la data de 01.02.1964, în Sibiu, județul Sibiu, fiul lui Gheorghe și Maria, domiciliat în municipiul Sibiu,, județul Sibiu.

În motivare, reclamantul a arătat că prin cererea nr. P 456/18/27.02.2018, adresată C.N.S.A.S., s-a solicitat verificarea în ceea ce îl privește pe pârât, în calitate de director al Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Sibiu. Având în vedere prevederile art. 3 lit. t) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

A susținut reclamantul că pârâțul fost recrutat pentru supravegherea informativă a colectivelor de studenți din cadrul Facultății de Istorie și Filozofie din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. A semnat un Angajament, preluând numele conspirativ IOACHIM KANT și a solicitat să se aprecieze cu privire la calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe acesta, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Reclamantul a arătat că în speță prezintă relevanță Notele informative identificate în dosarul personal, semnate olograf, referitoare la relațiile cu cetățeni străini și la comportamentul unora dintre colegii săi.

A susținut că interpretarea teologică a prevederilor art. 2 lit. b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securității persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă

denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică. În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminare era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau dreptul la liberă circulație, condițiile prin care contactele cu cetățenii străini erau legale, acte normative prin care se interzicea avortul, etc). Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la criticile aduse regimului totalitar, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise sau la opțiunile religioase, toate aceste conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât acestea erau neagreate de regim, îngădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Pentru argumentele expuse, consideră prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

Referitor la cerința ca informațiile să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, apreciază reclamantul că și acesta este îndeplinită, deoarece nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, apreciază că informațiile furnizate de pârât au vizat îngădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libera exprimare prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, au fost invocate prevederile articolelor: art. 3 lit. t), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, prin Legea 293/2008 cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea acțiunii, au fost depuse:

- Nota de Constatare nr. DI/1/1625/22.11.2018, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;
- Cererea de verificare nr. P 456/18/27.02.2018 adresată C.N.S.A.S.;
- Dosar nr. R 356385 (cota C.N.S.A.S.), 2 volume, integral.

Pârâtul Iordănescu Eugen a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind formulată fata de o persoana lipsita de calitate procesuala pasiva, iar în măsura în care instanța de judecată va aprecia ca fata de pârât sunt întrunite condițiile de promovare a acțiunii, prin raportare la art.2 lit. b, coroborat cu art. 3, lit. d, din OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pe fondul cererii a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată și obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În susținerea excepției invocate, pârâtul a arătat că deține, la momentul actual, calitatea de director al Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Sibiu.

Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Sibiu, ca și instituție, nu este un partid politic, astfel încât să se rețină incidența unei calități din cele enumerate de textul de lege, ca și reprezentant al unei formațiuni politice, și nu este o organizație neguvernamentală, în sensul reglementat pentru aceste persoane juridice non-profit de către Ordonanța de Guvern nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații.

Pe cale de consecință, având în vedere ca fata de calitate de deținută de către pârât la data promovării acțiunii și fundamentarea cererii de chemare în judecată, nu sunt întrunite condițiile imperative și explicit prevăzute de lege, pentru promovarea și susținerea acțiunii, s-a solicitat admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive și respingerea acțiunii pe acest considerent.

În al doilea rând, tot prin raportare la lipsa calității procesuale pasive a pârâtului în prezenta speță, s-a solicitat analizarea următoarelor circumstanțe:

Conform art. 2, alin. 1 lit. b, teza a doua, persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată nu este colaborator al securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar.

Stabilirea calității de colaborator al securității a persoanei care a furnizat informații, precum note și rapoarte scrise, prin care se denunțau activități sau atitudini potrivnice regimului comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, este în concret o formă de răspundere civilă delictuală. Astfel, în baza faptei comise, aceea de a furniza informații, note și rapoarte scrise, prin care se denunțau activități sau atitudini potrivnice regimului comunist, persoana ce a săvârșit fapta a creat un prejudiciu persoanelor vizate prin informațiile furnizate și anume acela de a le îngădi sau încălca drepturi și libertăți fundamentale ale omului, sau de a crea premisa ca respectivelor persoane să le fie încălcate aceste drepturi și să sufere repercusiuni. Furnizarea de informații în scopul mai sus arătat se impune a fi săvârșită cu intenție de către persoana a cărei calitate se dorește a fi constatată, respectiv aceasta a furnizat aceste informații conștient, asumându-și producerea prejudiciului, respectiv faptul că exista premisa că fata de persoanele vizate, acestora să le fie încălcate, dreptul la viața privată și fie luate măsuri represive.

Având în vedere data producerii presupuselor fapte ilicite, săvârșite cu vinovăție de către parat și care au creat premisa prejudicierii persoanelor vizate prin informațiile furnizate, analiza condițiilor răspunderii civile delictuale, în speță, urmează a fi analizată de către instanța de judecată, prin raportare la dispozițiile vechiului Cod civil, conform art. 3 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a noului Cod civil, respectiv art. 998-art. 999, Cod civil.

Săvârșirea unei fapte, în urma unei voințe viciate, a unei voințe exprimate în urma unei constrângeri morale psihice a făptuitorului echivalează cu lipsa vinovăției și implicit înlăturarea răspunderii acestuia.

În anul 1986, anul recrutării, paratul din prezenta cauză avea 22 de ani. Avea rezultate foarte bune la învățătură și își dorea foarte multă să urmeze facultatea unde era admis. Situația personală a tatălui sau îl făcea complet indezirabil pentru orânduirea comunistă și îi interzicea cu desăvârșire, posibilitatea de a urma o facultate. Unica sa șansă de a ajunge student a fost aceea că la a doua înscriere la facultate, sa nu mai precizeze situația personală a tatălui sau, dar cu toate acestea, aceasta a ajuns să fie cunoscută de către securitate prin nota informativă a sursei "Minai Eminescu". Provenind dintr-o familie monitorizată de securitate, încă de când era foarte mic și șantajat că în situația în care nu își exprima acordul de a colabora cu securitatea, situația sa personală va fi adusă la cunoștința Decanatului, cu consecința excluderii sale, paratul și-a exprimat așa-zisul consimțământ de colaborare. Monitorizarea sa personală a continuat pe tot parcursul facilitării, fiind analizată și monitorizată inclusiv tânăra soție cu care s-a căsătorit pe parcursul derulării studiilor universitare. Cel mai probabil, întreruperea colaborării sau refuzul de a mai colabora, ar fi produs fata de parat, consecințe cu mult mai grave decât cea a excluderii din facultate.

În aceste circumstanțe, prin raportare la condiția vinovăției paratului și a intenției sale de a furniza informații conștient, despre persoanele vizate asumându-și producerea prejudiciului, respectiv faptul că exista premisa că fata de persoanele vizate, acestora să le fie încălcate, dreptul la viața privată și fie luate măsuri represive, aceasta a fost expresia manifestării unei voințe libere și neviciate, paratul fiind constrâns în permanentă și fiindu-i încălcat la rândul său, dreptul la cea mai elementară viața privată, pentru a menține această colaborare și pentru a furniza respectivele informații.

Având în vedere art. 2, alin.1, lit. b, teza a doua din OUG nr. 24/2008 coroborat cu art. 998-999, Cod civil, în sensul lipsei întrunirii condiției vinovăției în persoana sa, pârâtul a solicitat instanței respingerea acțiunii ca fiind promovată fata de o persoană ce nu întrunește condițiile răspunderii civile delictuale.

Pe fondul cererii deduse judecării, pârâtul a arătat că, în ceea ce privește nota informativă prin care ar fi informat organele de securitate cu privire la cetățeanul grec P, student în anul I al Facultății de Istorie-Filosofie, ipoteza avansată, în sensul în care prin aceasta se confirma o atitudine potrivnică regimului comunist sau denunțată de către acest regim ca fiind una periculoasă, este exclusă, atâta vreme cât motivarea acțiunii are ca și obiect încălcarea dreptului la viața privată prin interzicerea relațiilor neoficiale dintre cetățenii romani și cei străini, în speța de fata, fiind exclusă o altfel de relație. Studentul grec era parte a comunității de studenți, interacționa cu oricare dintre colegii sai în permanentă, astfel încât acea relație neoficială exista în permanentă, cu acordul implicit al statului roman, care îi permisesse să își urmeze cursurile universitare în România. Mai mult decât atât conform notei de constatare, nota informativă fata de studentul grec nu a avut nici o consecință fata de acesta sau o alta măsură dispusă de către organele de securitate.

Cu referire la cea de-a doua situație expusă și care ar fundamenta acțiunea, constând în informarea cu privire la P.V.T., absolvent al Facultății de Istorie și informarea cu privire la studentul M.S. de la Facultatea de Istorie-Filosofie, pârâtul a arătat că studentul P.V.T. avea deja la data emiterii notei informative, dosar de urmărire informativă, iar nota informativă de asemenea nu a fost urmată de vreo măsură, fiind atașată la dosarul de urmărire, iar în ceea ce privește studentul M.S. din modalitatea în care este redactată nota, rezulta foarte clar, că paratul a menajat interesele acestuia, explicându-i comportamentul prin aceea că era influențabil și pueril, fiind astfel instigat de colegi la petreceri unde consuma alcool, pentru a imita personalități politice importante, acestea nefiind așadar rezultatul unei manifestări de voință proprie. De asemenea nici fata de aceasta persoană nu rezulta că a fost luată vreo măsură.

Prin raportare la cele mai sus indicate, rezulta că circumstanțele invocate prin cererea de chemare în judecată nu au condus la îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale și nici nu au adus o atingere majoră sau severă dreptului la viața privată de natură să atragă sancționarea paratului.

Fata de toate aceste circumstanțe a solicitat instanței de judecată să respingă acțiunea promovată, pe fondul acesteia, ca neîntemeiată.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 205, Cod procedura civilă, art. 998-999, Cod civil anterior, art. 2, alin.1, lit. b, art. 3, lit. t din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a formulat răspuns la întâmpinare, prin care a prezentat argumente în combaterea excepției lipsei calității procesuale pasive și a apărărilor pârâtului.

Examinând, cu prioritate, în temeiul dispozițiilor art. 248 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepția lipsei calității procesuale pasive, invocată de pârât prin întâmpinare, Curtea reține următoarele:

Potrivit prevederilor art. 3 lit. t) din OUG nr. 24/2008:

„Pentru a asigura dreptul de acces la informații de interes public, orice cetățean român, cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuală, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritățile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, a candidaților la alegerile prezidențiale, generale, locale și pentru Parlamentul European, precum și a persoanelor care ocupă următoarele demnități sau funcții:

...

t) președinte, vicepreședinte, secretar general și ceilalți membri ai organelor de conducere statutare ale partidelor politice, la nivel național, județean și local, sau ai unei organizații neguvernamentale și asimilații acestor funcții.”

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea nr. 335/2007, „Camerele de comerț sunt organizații autonome, neguvernamentale, apolitice, fără scop patrimonial, de utilitate publică, cu personalitate juridică, create în scopul de a reprezenta, apăra și susține interesele membrilor lor și ale comunității de afaceri în raport cu autoritățile publice și cu organismele din țară și din străinătate.”

Art. 15 din același act normativ prevede că „Organele de conducere ale camerelor județene sunt:

a) adunarea generală sau adunarea generală a reprezentanților secțiunilor, după caz;

b) organele de conducere alese:

- președintele;

- colegiul de conducere;

c) organele de conducere executive, numite în conformitate cu prevederile statutului propriu.”

La data începerii verificărilor pârâțul Iordănescu Eugen ocupa funcția de Director general al Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Sibiu, funcție pe care o deține și în prezent iar din Capitolul V art. 27.3 din Statutul Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Sibiu, publicat pe site-ul oficial al instituției, rezultă că Directorul general este un organ de conducere executiv numit.

Prin urmare, coroborând și interpretând sistematic prevederile legale și statutare citate, rezultă, contrar susținerilor pârâțului, că funcția de Director general Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură face parte din categoria organelor de conducere statutare ale instituției menționate, fiind inclusă în sfera funcțiilor enumerate de art. 3 lit. t) din OUG nr. 24/2008.

Referitor la argumentele pârâțului vizând incidența prevederilor art. 2 alin. (1) lit. b), teza a doua din OUG nr. 24/2008 și analiza condițiilor răspunderii civile delictuale, Curtea reține că, deși au fost prezentate în susținerea excepției lipsei calității procesuale pasive, sunt în realitate veritabile apărări de fond care urmează a fi analizate în contextul examinării cerințelor legale necesare pentru a se reține calitatea de colaborator al Securității.

În concluzie, excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de pârât va fi respinsă ca neîntemeiată.

Pe fondul cauzei, analizând materialul probator administrat, prevederile legale incidente și susținerile părților, Curtea reține următoarele:

În fapt, Curtea constată că prin cererea nr. P 456/18/27.02.2018 s-a solicitat verificarea sub aspectul calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâțul Iordănescu Eugen, în calitate de director al Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Sibiu, față de prevederile art. 3 lit. t) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Se observă că, astfel cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatăre nr. DI/I/1625/22.11.2018, pârâțul a fost recrutat pentru supravegherea informativă a colectivelor de studenți din cadrul Facultății de Istorie și Filozofie din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, iar în acest sens a semnat un Angajament, preluând numele conspirativ IOACHIM KANT, acest aspect nefiind contestat.

Din înscrisurile depuse de reclamant în susținerea acțiunii, Curtea reține că au fost apreciate ca relevante notele informative semnate olograf de pârât cu numele conspirativ, din datele de 26.06.1986, 25.03.1987, 12.05.1987, 08.06.1987, referitoare la aspecte legate de aprovizionarea populației, de conducerea de partid și de stat, de orânduirea socialistă și de relațiile cu cetățeni străini:

- „Sursa informează următoarele cu privire la cetățeanul grec P. din anul I al Facultății de Istorie-Filozofie, secția Filozofie: în unele discuții purtate cu colegii lui ironizează greutățile inerente în aprovizionarea populației cu produse agro-alimentare, susținând în același timp că în țara lui nu există astfel de probleme. Se află în raporturi mai apropiate, de prietenie, cu două dintre

colegele lui, și anume C. și M. (naționalitate maghiară). Acestea au fost văzute de mai multe ori în mașina lui, conducându-le la cămin sau poate în altă parte.", (R 356385, voi. 2, f. 14);

- „/.../ studenta T. C. continuă să mențină relațiile cu studentul grec Panagiotos. Sunt mereu văzuți împreună și în ultima vreme înregistrează un număr mare de absente. Colegii ei de grupă își manifestă indiferența față de comportarea și atitudinea acesteia.” (R 356385, vol. 2, f. 7).

- „Sursa informează: în timpul unei partide de cărți, la care au participat P. V., T. (absolvent al Facultății de Istorie, promoția 1986, repartizat într-o localitate din județul Vaslui) un student din anul III Istorie, ce până în urmă cu câteva săptămâni purta barbă (locuiește în gazdă la profesorul Isac), studentul P. V. a făcut următoarea afirmație: <Jucați prost, vă organizați prost jocul, dar totuși aveți puncte numeroase, câștigați la fel ca-n socialism>”, (R 356385, voi. 2, f. 11);

- „Sursa informează asupra modului de comportament al studentului h/l. S., anul II, Facultatea de Istorie-Filosofie, secția Istorie. M. S. se manifestă din punct de vedere profesional ca un student foarte bun, muncitor, și cu foarte bune rezultate în activitatea de cercetare. Pare a fi un caracter instabil, ușor influențabil, cu trăsături încă puerile. Anul trecut s-a manifestat de câteva ori prin imitarea unei înalte personalități (informația preluată de la alți colegi ai săi). Când este singur se manifestă normal, ca un om conștient și serios. Se pare că avea respectivele manifestări fiind cel puțin susținut, dacă nu instigat, de colegii de cameră, și fiind de obicei sub influența alcoolului, pe care îl consuma cu ceilalți colegi de cameră. Este prieten cu G. (deducție nume - nota DL) și P. V., care probabil i-au influențat comportarea.” (R 356385, voi. 2, f. 6).

În drept, se reține că sunt incidente dispozițiile art. 2 lit. b) teza întâi din O.U.G. nr. 24/2008, potrivit căreia are calitatea de colaborator al Securității „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului...”

Din interpretarea dispozițiilor legale citate, rezultă că, pentru a se reține colaborarea cu Securitatea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist;

- Informațiile furnizate Securității să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Analizând conținutul notelor informative citate, Curtea reține că prima condiție este îndeplinită întrucât aspectele relatate se încadrează în categoria atitudinilor și activităților apreciate la vremea respectivă ca fiind contrare regimului totalitar.

Astfel, se reține că statul comunist încerca să limiteze relațiile neoficiale dintre cetățenii români și cei străini întrucât, în scopul de a evita ca, prin astfel de relații, cetățenii români să vină în contact cu ideile care circulau în lumea democratică, iar cetățenii străini să cunoască situația reală cu privire la modul de respectare a drepturilor omului în România, realitatea fiind cu totul diferită de propaganda oficială a regimului totalitar

De asemenea, ținând cont de faptul că, așa cum de altfel este de notorietate, regimul dictatorial promova ideea că statul comunist era forma superioară de organizare politică și socială, iar meritul pentru această situație revenea partidului și „conducătorului suprem”, erau monitorizate cu atenție comentariile referitoare la clasa conducătoare din România, iar criticile care îl vizau personal pe Nicolae Ceaușescu reprezentau o atitudine foarte gravă care nu rămânea fără consecințe pentru persoana denunțată, aceasta fiind expusă unor acțiuni informative derulate de organele de Securitate.

Se impune a fi subliniat faptul că, în accepțiunea OUG nr. 24/2008 sintagma „atitudini potrivnice regimului” se referă la acele conduite neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică, legiuitorul urmărind să atribuie calitatea de colaborator al Securității acelor persoane care, prin denunțurile lor, au desconsiderat, într-o manieră incompatibilă cu principiile moralei publice interesele celor denunțați, rezultând așadar că se poate reține activitatea de colaborare cu Securitatea dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și dacă un astfel de denunț nu ar mai avea rost într-o societate democratică.

Or, din această perspectivă, relațiile neoficiale dintre cetățenii români și cei străini, criticile la adresa clasei conducătoare din România, imitarea unei înalte personalități din organele superioare de partid, criticile referitoare la aprovizionarea populației, așa cum rezultă din notele informative semnate de pârât, se încadrează în sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, fără a fi necesar ca delațiunea să se refere la manifestări explicite în sensul intenției de răsturnare a regimului totalitar.

În ceea ce privește a doua condiție, aceea ca informațiile furnizate Securității să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, Curtea constată că și aceasta este îndeplinită, întrucât denunțarea a fost făcută de către pârât în mod conștient, acesta având reprezentarea clară a faptului că asupra persoanelor la care s-a referit în notele informative se pot lua măsuri de urmărire și verificare, cu consecința încălcării dreptului la viață privată și, prin urmare, a vizat această consecință.

Astfel, Curtea reține că este exclusă ipoteza ca pârâtul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza astfel de informații, asupra persoanelor denunțate se putea desfășura o acțiune de investigare din partea Securității, ori o înăsprire a formelor de supraveghere, dacă acestea erau deja urmărite informativ, iar investigațiile presupuneau cel puțin încălcarea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, câtă vreme informațiile referitoare la preocupările, activitățile și opiniile unor persoane ajungeau la cunoștința Securității fără permisiunea celor denunțați.

În cazul de față se observă, că informațiile furnizate erau apte să conducă la supravegherea sau sancționarea persoanelor denunțate, ceea ce este suficient în opinia Curții, având în vedere jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Contencios Administrativ și fiscal, potrivit căreia pentru constatarea calității de colaborator al Securității este suficient, în accepțiunea legii, ca denunțul să creeze numai o stare de pericol pentru cel denunțat.

Jurisprudența creată în această materie este în sensul că îndeplinirea condiției referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale nu presupune în mod obligatoriu încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi, ci doar expunerea persoanei denunțate unor posibile încălcări ale drepturilor sau libertăților fundamentale.

Or, în cazul de față, încălcarea dreptului la viață privată nu este doar potențială ci este efectivă, observându-se că în cazul informațiilor vizându-l pe cetățeanul grec P, ofițerul care a preluat nota a făcut următoarele mențiuni: *„Nota este dată în contextul sarcinilor generale. Studentul grec nu a mai fost semnalat până în prezent. /.../: fiind coleg de an cu el, să urmărească a-i stabili evoluția, manifestările lui, de ce orientare politică este și dacă nu exercită influență negativă asupra studenților români.”*, măsurile dispuse presupunând în mod evident ingerințe din partea organelor de Securitate în viața privată a persoanei urmărite.

Apărările pârâtului privind neîndeplinirea cerinței vinovăției, element al răspunderii civile delictuale, nu poate fi reținută, Curtea subliniind că în speță nu au aplicabilitate dispozițiile Codului civil invocate întrucât O.U.G. nr. 24/2008 nu instituie o răspundere civilă delictuală în sarcina persoanelor care au colaborat cu fosta Securitate scopul legiuitorului fiind exclusiv acela de a contura profilul moral al persoanelor verificate de CNSAS nepunându-se problema reparării prejudiciilor materiale și morale suferite de persoanele victime ale denunțurilor formulate.

Nu sunt relevante nici apărările pârâtului referitoare la constrângerea psihică, generată de faptul că nu declarase antecedentele politice ale tatălui său la decanatul facultății, ceea ce ar fi putut conduce la excluderea sa din facultate, Curtea reținând că prevederile speciale ale O.U.G. nr. 24/2008 prevăd o singură situație exoneratoare și anume, cea reglementată la art. 2 lit. b teza a doua, respectiv *„Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar.”*

Or, pârâtul nu s-a aflat în această situație excepțională și, prin urmare, nu poate invoca starea de constrângere ca fiind o cauză exoneratoare din perspectiva calității de colaborator al Securității, astfel cum este definită de O.U.G. nr. 24/2008.

În ceea ce privește notorietatea informațiilor furnizate de către pârât, invocate în apărare, Curtea subliniază că este lipsită de relevanță împrejurarea că Securitatea avea deja informații cu privire la datele pe care le furniza denunțatorul, importantă fiind atitudinea subiectivă a persoanei care a furnizat informațiile, în sensul conștientizării că acestea erau apte, prin conținutul lor, să conducă la supravegherea sau sancționarea persoanelor denunțate or, pârâtul nu putea cunoaște dacă organele de Securitate aflaseră și din alte surse respective informații.

Prin urmare, condiția vizării îngrădirii unor drepturi este îndeplinită, întrucât informațiile furnizate de pârât aveau cel puțin aptitudinea de a genera ingerințe în viața personală a celor denunțați și, astfel, de a determina măsuri ce au ca efect îngrădirea dreptului la viață privată.

În concluzie, Curtea reține că informațiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libera exprimare prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Din aceste considerente, constatând că sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, Curtea va admite acțiunea și va constata calitatea de colaborator al Securității, în ceea ce îl privește pe pârâtul Iordănescu Eugen.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Iordănescu Eugen.

Admite acțiunea promovată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în sector 3, București, str. Matei Basarab nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul IORDĂNESCU EUGEN, cu domiciliul în Sibiu,
..., județul Sibiu, și cu domiciliul ales la Cab. Av. cu sediul în Iași,, județul Iași.

Constată calitatea de colaborator al Securității, în ceea ce îl privește pe pârâtul Iordănescu Eugen.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Cererea de exercitare a căii de atac se depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată în ședință publică azi, 02.10.2019.

Președinte,
Corina Podaru

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA 58 - Cont. acțiun. civil

21 IUN. 2024

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat
în dosarul acestei instanțe Nr. 2511/2/2019
se legalizează de noi.

GREFIER SEF

Grefier,
Mihaela Bălă

S-a anulat chitanța/foaia de vârsământ Nr.
..... în sumă de lei

GREFIER SEF

Def. - fuu res. Sec. ref.
- dec. nr. 1905/30.03.2022
ds. 2511/2/2019 (ccf)